

بیل گیتس رهبران جهان را به کسب آمادگی در برابر تروریسم بیولوژیک فراخواند

سلاح‌های جدید دفاع؛ واکسن و دارو

| ترجمه: زهرا صادقی |

هر ساله در ماه فوریه، همایشی به نام «کنفرانس امنیتی مونیخ» (Munich Security Conference) در آلمان برگزار می‌شود و کارشناسان و صاحب‌نظران به‌ارائه دیدگاه‌ها، رایزنی و دیدار با یکدیگر می‌پردازند. امسال «بیل گیتس» یکی از سخنرانان اصلی این برنامه است و در ادامه می‌توانید خلاصه‌ای از دیدگاه‌های او را مطالعه نمایید.

۲۰ سال قبل، زمانی که تصمیم گرفتیم سلامت و بهداشت جهانی را در صدر فعالیت‌های بشردوستانه‌ام قرار دهیم، هیچ‌گاه تصور نمی‌کردم روزی در سطح سیاست‌های امنیتی بین‌المللی سخنرانی کنم، اما امروز اینجا حاضر شدم چون معتقدم بخش‌های مختلف جهان بیش از حد تصور با یکدیگر ارتباط دارند.

از طرفی در مناطق جنگی و دیگر سرزمین‌های بی‌ثبات، نمی‌توان همه‌گیری بیماری‌ها را کنترل نمود و از سوی دیگر در چنین مناطقی احتمال شیوع چنین امراضی بیشتر است، همان‌طور که ابولا در سیرالئون و لیبریا و وب‌آدر کنگو و شاخ آفریقا انسان‌های زیادی را به کام مرگ کشاندند.

می‌دانیم که بیماری همه‌گیر بعدی می‌تواند از پشت یک کامپیوتر آغاز شود؛ اهداف تروریستی از طریق دستکاری ژنتیکی و پروسه آبله یا تهیه نژادی به شدت مسری و کشنده از آنفلوآنزا شکل می‌گیرند.

نکته مهم این است که ما ارتباط بین امنیت بهداشتی و امنیت بین‌المللی را نادیده گرفته‌ایم. متخصصین بیماری‌های همه‌گیر می‌گویند عامل بیماری‌زایی که از طریق هوا منتقل می‌شود (پاتوژن هواپرد)، ظرف کمتر از یک‌سال می‌تواند بیش از ۳۰ میلیون انسان را از بین ببرد و احتمال می‌دهند چنین وضعیتی

را ایفای می‌کنند، اما امروزه روند توسعه و کسب مجوز برای واکسن جدید به حدود ۱۰ سال زمان نیاز دارد. برای کاهش مرگ‌ومیر ناشی از پاتوژن‌های هواپرد، باید این زمان را به ۹۰ روز یا کمتر تقلیل دهیم.

مجموعه‌ای به نام CEPI را بنیان نهادیم که به توسعه سریع و موثر واکسن‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن پس از شناسایی تهدید می‌انجامد. خوشبختانه فناوری‌های نوظهور با بهره‌گیری از علوم ژنومیک می‌توانند زمان مورد نیاز برای توسعه و ساخت واکسن را به حداقل برسانند.

در واقع می‌توان محتوای ژنتیکی مصنوعی را وارد بدن انسان کرد تا به سلول‌ها فرمان دهند واکسن را داخل خود بدن تولید کنند و زمانی که این کار را برای یک بیماری انجام دادیم، به راحتی می‌توانیم آن را برای

بیماری‌های دیگر تغییر دهیم و امراضی همچون ایدز، مالاریا و سل نیز با این روش قابل درمان خواهند بود. البته زمانی که کنترل بیماری از دستمان خارج شود، اقدامات پیشگیرانه هیچ سودی نخواهند داشت، زیرا

عامل بیماری‌زایی به سرعت راه خود را به میزبان‌های ضعیف و آلوده ساختن آنها پیدا خواهد کرد. بنابراین باید عملیات نظارت را نیز ارتقا دهیم.

بدین منظور باید سیستم‌های بهداشت عمومی اولیه

طی ۱۰ الی ۱۵ سال آینده به وقوع بپیوندد. بیماری همه‌گیر بعدی بیش از ۳۰ میلیون نفر تلفات خواهد داشت. شاید باور این موضوع برایتان دشوار باشد، اما در سال ۱۹۱۸ نیز چنین اتفاقی افتاد و نژادی کشنده از آنفلوآنزا به مرگ ۵۰ الی ۱۰۰ میلیون انسان انجامید. نباید تصور کنید چون در این صد سال چنین بحرانی به وجود نیامده، به خاطر پیشرفت‌های پزشکی بوده و دیگر شاهد چنین فاجعه‌ای نخواهیم بود.

حتی اگر همه‌گیری بعدی در حد و اندازه نمونه قبلی نباشد، باز هم اثرات اجتماعی و اقتصادی شیوع و پروسه همچون ابولا در مناطق شهری بر جمعیت غیر قابل تصور است. با این حال، پیشرفت‌های حوزه بیوفناوری، واکسن‌ها و داروهای جدید می‌توانند در پیشگیری از چنین فجایعی به ما کمک کنند تا کنترل اوضاع از دستمان خارج نشود و خوشبختانه هر آنچه در مقابله با بیماری‌های طبیعی به ما کمک کند، در برابر حملات بیولوژیکی تروریستی نیز سودمند خواهد بود.

سرمايه‌گذاري هنگفت در توسعه واکسن

اول از همه به مجموعه سلاح‌های جدیدی برای دفاع نیاز داریم؛ واکسن‌ها، داروها و روش‌های تشخیص. واکسن‌ها در کنترل بیماری‌های همه‌گیر نقش حیاتی

نشست امنیتی مونیخ؛ «نظمی در حال فروپاشی، نگهبانان بی‌هیل»

| هادی صادقی |

رهبران کشورهای جهان در نشست امنیتی مونیخ در آلمان گرد هم آمدند تا در مورد مسایل امنیتی جهان گفت‌وگو کنند. رهبران و نماینده‌های بلندپایه‌ی تمام کشورها و سازمان‌های مهم نظامی جهان در این نشست ۳ روزه شرکت کردند.

نشست امنیتی مونیخ، بزرگ‌ترین گرد هم‌آیی رهبران جهان در مورد مسایل امنیتی جهان است. این نشست از نخستین نشست‌های آن در سال ۱۹۶۲ تاکنون، با تحول مفاهیم و رفتارهای همگانی در سطح بین‌الملل و

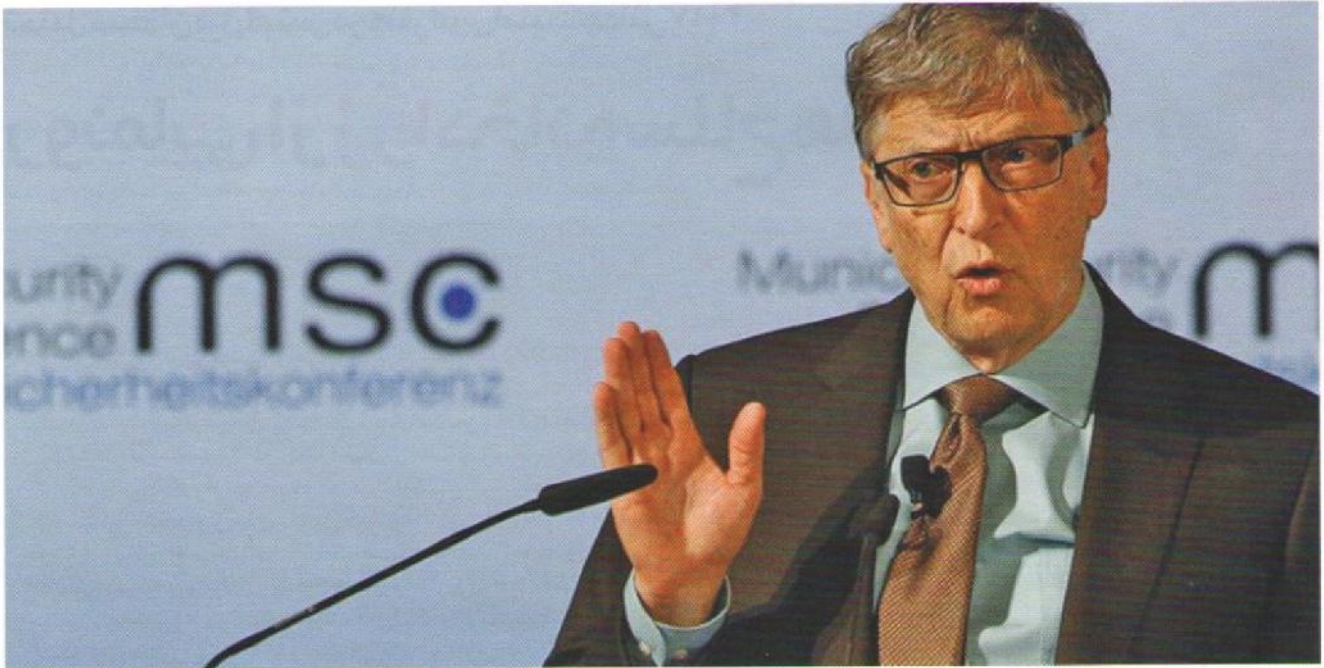
سیاست بین‌الملل تأثیرات جدی دارند. هر چند که در این نشست هیچ‌گونه مصوبه و تصمیم‌های لازم‌الاجرا گرفته نمی‌شود؛ اما با آن هم مسایل امنیتی و سیاسی جهان از آن تأثیر می‌پذیرند و رویکردهای سیاسی و امنیتی باز بگراان جهانی بادر نظر داشت آن رنگ و جهت می‌گیرند.

مناقشه جاری در شرق اوکراین، مبارزه با گروه دولت اسلامی، تحولات امنیتی در خاور میانه و شمال آفریقا و بی‌جاشدگان جنگ‌های سوریه و عراق از جمله مهم‌ترین موضوعات نشست امسال مونیخ گفته شده است.

از زمان تاسیس نشست مونیخ در سال ۱۹۶۲ به بعد، با گذشت هر سال، مسایل امنیتی جهان جدی‌تر و

خلق تهدیدهای مشترک، گسترش یافت و پایه‌های مسایل امنیت جهانی پیش‌رفته است. همه ساله در این اجلاس مسایل امنیتی در سراسر جهان در حضور رهبران کشورها به بحث و بررسی گرفته می‌شود و فرصت خوبی است تا رهبران کشورها مشکلات و تهدیدهای امنیتی، نگرانی‌ها و ملاحظاتی امنیتی‌شان را با هم‌دیگر شریک سازند.

نشست مونیخ بزرگ‌ترین همایش امنیتی و تنها فرصتی است که تمام رهبران جهان و سازمان‌های نظامی مسایل امنیتی جهان را در آن مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند. از این رو، این کنفرانس یکی از مهم‌ترین بازی‌گران بین‌المللی است و نشست‌های آن بر روندهای سیاسی و امنیتی در

با جنگ هسته‌ای و تغییر اقلیم قرار می‌گیرد. نوآوری، همکاری، و برنامه‌ریزی دقیق می‌تواند خطرات پیش‌رو در مواجهه با هر کدام از تهدیدات فوق‌رتاحد زیادی کاهش دهد. اگر حاضر شویم تنها بخشی از بودجه نظامی و دفاعی خود را صرف توسعه سلاح‌های جدید برای مقابله با بیماری‌ها کنیم، طی کمتر از یک دهه به آمادگی فوق‌العاده‌ای برای مواجهه با فجایع بیولوژیکی دست خواهیم یافت.

بنابراین ۱۲ اتفاق در انتظار ماست: یا بیماری همه‌گیر بعدی نقطه سیاهی را در تاریخ بشریت رقم خواهد زد، یا اینکه می‌توانیم آن را به جشن بزرگ پیروزی اراده انسان بر بلاهای طبیعی و غیرطبیعی بدل نماییم؛ نقطه عطفی که به همه ثابت خواهد کرد با یاری یکدیگر، می‌توان جهانی ایمن، سالم و پایدار را رقم زد.

منبع: MSC

کرده‌اند. آماده ساختن تمام کشورها برای مقابله با بیماری فقط به ۳/۴ میلیارد دلار بودجه در سال نیاز دارد. مساله اصلی در این حوزه، منابع مالی است و در حال حاضر نمی‌توان تمام کشورهای فقیر را در برابر این تهدیدات آماده ساخت. نکته غم‌انگیز این است که برای اطمینان از آمادگی تمام کشورهای جهان در زمینه مقابله با بیماری‌های همه‌گیر، سالیانه به ۳/۴ میلیارد دلار بودجه نیاز داریم، اما هر ساله بیش از ۵۷۰ میلیارد دلار به خاطر این بیماری‌ها زیان می‌بینیم.

بیماری‌های همه‌گیر، یکی از ۳ تهدید اصلی جهان زمانی که بچه بودم، جهان فقط با یک تهدید واقعی روبرو بود: جنگ هسته‌ای. در اواخر دهه ۱۹۹۰ همه تصور می‌کردند تغییر آب و هوا و اقلیم کره خاکی نیز یکی از بزرگ‌ترین خطرات برای بقای انسان است. به نظر من، بیماری همه‌گیر و کشنده دقیقاً هم‌تراز

در کشورهای آسیب‌پذیر را تقویت نماییم. تمامی کشورها باید نظارت مستمری را برای تشخیص زودهنگام بیماری‌های بالقوه به اجرا در آورند، ضمن اینکه اطلاعات را به صورت منظم با دیگر کشورها به اشتراک بگذارند. روشی که برای مواجهه با بیماری‌های همه‌گیر در پیش می‌گیریم، باید دقیقاً شبیه آماده‌سازی نیروهای نظامی برای جنگ باشد؛ باید بدانیم بیماری‌ها چگونه منتشر می‌شوند، مردم در مواجهه با این وضعیت چگونه عمل می‌کنند و آیا زیرساخت‌های ارتباطی و حمل و نقل پاسخگوی چنین بحرانی هستند یا خیر. پرسنل بهداشتی و پزشکی باید بتوانند به سرعت مانع گسترش بیماری شوند و هماهنگی با نیروهای نظامی برای قرنطینه کردن مناطق آلوده یکی از بهترین راهکارهاست. خوشبختانه گروه‌هایی همچون GY و G۲۰ به خوبی روی کسب آمادگی در این زمینه تمرکز

اولویت‌ها و دستور کار اجلاس این نشست اضافه شده است. در بروشوری که به منظور معرفی دستور کار و برنامه‌های نشست امنیتی مونیخ از سوی دبیرخانه این نشست منتشر شده، به پنجاه و یکمین نشست این کنفرانس «نظمی در حال فروپاشی، نگرانی‌ها بی‌میل» نام نهاده شده است. این عنوان نشان می‌دهد که جهان در وضعیت امنیتی خطرناکی قرار داشته و نشست امنیتی مونیخ، دستور کار و برنامه‌های دشواری دارد. رهبران جهان در پنجاه و یکمین نشست این کنفرانس با بزرگ‌ترین مسایل امنیتی جهانی روبرو است؛ مسایل پیچیده، معماهای مشکل و محیطی سرشار از رقابت‌ها و خصومت‌ها. ■

آتش آن گرفتار شد. امسال نشست امنیتی مونیخ علاوه بر دیگر مناقشات جاری و مسایل جاری امنیتی جهان، ظهور داعش به عنوان یک مساله جدی دیگر بر مسایل امنیتی جهان افزوده شده است. نشست امسال مونیخ، دشوارترین و پرمشغله‌ترین نشست این سلسله نشست‌ها از زمان تاسیس آن گفته شده است. چون به رغم مسایل و اولویت‌های امنیتی گذشته این سازمان، نظیر مناقشات جاری منطقه‌ای در نقاط مختلف جهان، بحث القاعده و تروریسم و مناقشه اتمی ایران، بحران اوکراین به عنوان یک مساله امنیتی جدی اروپا و ظهور داعش به مثابه یک تهدید تازه در خاورمیانه، جنوب آسیا و آسیای میانه، بر

دستور کار این نشست دشوارتر شده است. با گذشت هر سال، تهدیدهای امنیتی جهانی تازه‌ای در دهان باز کرده و همه ساله مساله‌ای پرمسایل جاری نشست مونیخ افزون شده است. در سال‌های گذشته اگر برخی مناقشات جاری منطقه‌ای نظیر مناقشات اسرائیل و فلسطین، مناقشه هسته‌ای ایران، مسایل امنیتی هند و پاکستان و برخی مناقشات امنیتی خرد و بزرگ دیگر در جهان از موضوعات و دل‌مشغولی‌های نشست مونیخ بود، در چند سال گذشته بحث تروریسم و افراط‌گرایی اسلامی بر این دل‌مشغولی‌ها و نگرانی‌های امنیتی افزوده شد و همه ساله ابعاد جدید این مساله دهان باز کرد و مناطق تازه‌ای در

